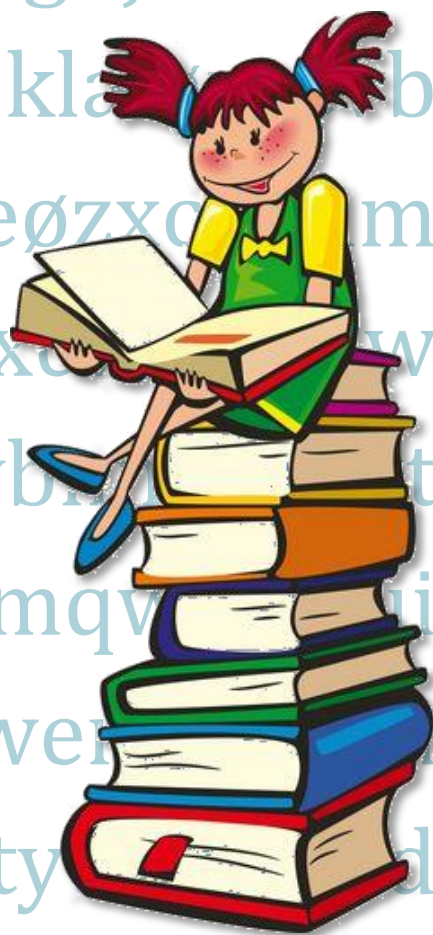

**Læsefolder til forældrene i
5. og 6. klasse**

Østerhåbskolen

Udarbejdet af skolens læsevejledere

Læsevejledere på Østerhåbskolen

Berit Thyssen Harfot (Flyveren)

Betina Høgdahl Rasmussen (Hatting)

Jane Ejstrup Pedersen (mellemtrinnet, TS)

Luisse Brogaard Christiansen (udskolingen)

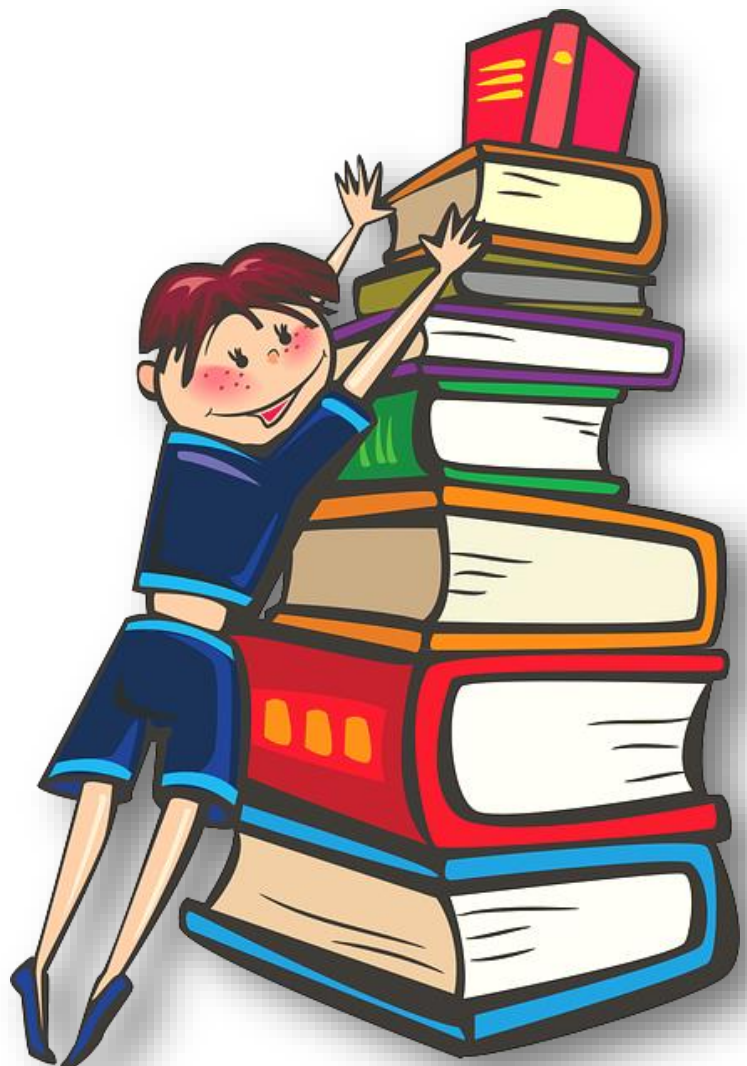
På læringscenteret på Torstedafdelingen er Line Broberg og Patricia Jensen, på læringscenteret på Hattingafdelingen er Mette Langkjær Jensen og på læringscenteret i Flyveren er Mathilde Bruun Edwardsen.

Kære forælder

I løbet af 5. og 6. klasse udvikler dit barn sig mod at blive en “bogsluger”. Det læser sandsynligvis flydende med god forståelse. Men det kræver fortsat daglig træning.

På Østerhåbskolen vil lærerne i alle fag undervise dit barn i forskellige metoder og teknikker til at læse og forstå forskellige tekster. Men selve læsetræningen skal foregå derhjemme, hvor dit barn har brug for din støtte.

I folderen kan du læse om børns læse- og skriveudvikling i 5. og 6. klasse, og om hvordan du kan støtte dit barn bedst muligt.

Læse- og skriveudvikling

De fleste børn kan i starten af 5. klasse læse alderssvarende tekster med god sikkerhed, hastighed og forståelse. De kan også stave mange ord korrekt.

Men børnene skal blive endnu bedre til at stave og skrive, og de skal lære, hvordan ord er opbygget.

De skal også blive endnu hurtigere og sikrere læsere, og de skal lære, hvordan de kan læse og skrive for at tilegne sig ny viden.

Derfor vil lærerne i alle skolens fag undervise dit barn i forskellige læseteknikker og strategier til at forstå forskellige teksttyper.

Men ikke alle børn er lige langt i deres læse- og skriveudvikling.

Det er vigtigt, at dit barn får den undervisning i læsning og stavning/skrivning, som passer til ham/hende.

Dit barn har stadig brug for din støtte derhjemme - både til at skrive og læse.

Du kan støtte dit barns fortsatte læseudvikling ved at vise, at læsning er vigtigt, giver viden og mange gode oplevelser.

Sådan kan du støtte

Dit barns stavefærdigheder

Du kan opmuntre dit barn til at skrive hver dag, fx mail, dagbog, breve, notater, huskesedler, historier på computeren (gerne med stavekontrol).

Når dit barn har brug for hjælp til at stave ord, kan du:

- spørge dit barn, om han/hun kender stavemåden for en del af ordet. Dit barn ved måske, hvordan noget af ordet staves, fx sidste del af ordet "morskab". Tal derfor om, hvad første del af ordet betyder - og hvilket andet ord, det mon kommer fra: kan det være fra ordet "en mor", "at more" eller "mord"? Med den hjælp kan dit barn måske også stave første del selv.
- bede dit barn om at slå ord op i ordbogen, evt. en elektronisk ordbog eller på internettet. Bed dit barn om at se på både ordenes stavemåde og betydning.

I kan også lege med ord:

- fx "Hvem kan finde flest ord, der starter med an- ?" (som fx i angribe)
- fx "Hvem kan finde det længste sammensatte ord i avisen (eller i en reklame/ ugeblad). Hvad betyder det?"
- "Scrabble" er et godt spil for hele familien.
- "Ordgeni", et andet udviklende stavespil, der kan anvendes fra ca. 12 år.
- Der findes mange sjove stave-apps til ipad/iphone.

Dit barns ordforråd og kendskab til omverdenen

Dit barn får nemmere ved at læse og forstå teksterne i de forskellige fag i skolen, hvis dit barn har et stort ordforråd og kender til mange ting i sin omverden.

Derfor kan du:

- Tale med dit barn om forskellige emner.
- Lade dit barn se/høre/læse om forskellige emner i blade/aviser/tv/internettet m.m. og tal sammen med dit barn om dem.
- Bruge nogle fremmedord, når du taler med dit barn. Tal om deres betydning.

Dit barns læseoplevelser

Hvis dit barn læser meget, bliver han/hun bedre til at læse.

Hvis dit barn kun læser lidt, bliver han/hun dårligere til at læse. Det betyder, at dit barn kan få svært ved at læse sig til viden i alle skolens fag.

Du kan hjælpe dit barn til at læse mere ved at:

- Vise, at det er vigtigt for dig selv at kunne læse og skrive.
- Hjælpe dit barn ind i en god rytme, hvor det får læst mindst 20 minutter hver dag. I kan eventuelt lave en tidsplan for ugens aktiviteter.
- Guide dit barn til at læse frilæsningsbøger af passende sværhedsgrad. For at styrke dit barns læsefærdigheder skal dit barn selvstændigt og hurtigt kunne læse over 90% af ordene i en frilæsningsbog.
- Opfordre dit barn til at gå på biblioteket - tag evt. selv med.
- Forære dit barn bøger. Hvis dit barn stadig har lyst, kan I hygge jer med, at du læser op for dit barn.
- Læse på internettet sammen med dit barn.

Børn der læser meget hjemme bliver ofte gode læsere

- For at blive en god og sikker læser har børn brug for at læse meget. Lad derfor dit barn få mellem 20 minutter og en halv times læsetid hver dag, hvor han/hun læser i sin frilæsningsbog.
- Sørg for, at dit barns læsetid bliver hyggelig, og at der er ro omkring dit barn.
- Dit barn skal hurtigt og uden besvær kunne læse over 90% af ordene i sin frilæsningsbog. Ellers er bogen for svær endnu og hjælper ikke dit barn videre i sin læseudvikling. De svære bøger kan du i stedet læse højt for dit barn.
- Vis altid interesse for de bøger, dit barn læser.
- Vær interesseret i at høre dit barn læse op, så du kan følge med i, hvor dygtig dit barn er blevet.
- Husk at opmuntre og rose -og det er allerbedst, når både mor og far roser.

TIP – find den rette frilæsningsbog

Vælg en tilfældig side midt i bogen. Dit barn skal nu læse højt for dig - et tekststykke på 50 ord er passende. Tæl hvor mange gange dit barn læser forkert eller har svært ved at læse et ord. Hvis det sker mindre end 5 gange, er teksten af passende sværhedsgrad for dit barn.

Dit barns læseoplevelser - på trods af store læsevanskeligheder

Hvis dit barn har svært ved at læse - er det vigtigt, at han/hun alligevel får mulighed for at få mange læseoplevelser ved at lytte til bøger. At lytte til bøger udvikler tilmed dit barns ordforråd og kendskab til omverdenen.

I har bl.a. mulighed for at:

- låne elektroniske bøger på ebib.dk, som kan læses op af ipad/computer. De fleste nye bøger kan også købes på cd-rom.
- hvis dit barn er ordblind, er der mulighed for at blive tilmeldt "NOTA" -Nationalbiblioteket for mennesker med læsevanskeligheder - hvor man gratis kan få adgang til at låne/streamer lydbøger på dansk og engelsk. Spørg skolens læsevejleder herom og læs evt. mere på [NOTA](#)
- downloade et gratis oplæsningsprogram og skriveprogram CD-ord på [TjekTasken](#)

Udover at lytte med ørerne, skal dit barn have daglig læsetræning i bøger, der svarer til elevens niveau for at komme videre i sin læseudvikling. Her er der mulighed for at få hjælp fra dansklæreren, skolens bibliotekar og læsevejlederen for at finde bøger af passende sværhedsgrad. Mange biblioteker har også gode bøger, der er lavet i en mere let udgave.

TIP

Det er i skolen, barnet skal lære strategier til at læse og forstå alle slags tekster.

Men som forælder er det vigtigt, at du hjælper dit barn med at få og bevare gode læse- og skrivevaner.

På disse klassetrin, er børnene optaget af mange andre ting end læsning. Netop på mellemtrinnet er det derfor vigtigt, at dit barn fortsætter med at læse for at udvikle sine læsefærdigheder.

At læse for at lære

I skolen vil dit barn lære, hvordan man kan tilegne sig viden ved at læse og skrive fagtekster.

Sådan kan du støtte:

- Sørg for ro, når dit barn læser lektier
- Vis interesse for det emne, dit barn skal læse om.
- Inden dit barn går i gang med at læse, kan du spørge, hvad dit barn kender til emnet i forvejen, og hvad han/hun gerne vil vide mere om.
- Kig på teksten/opgaven og tal om de oplysninger, som man kan få i illustrationerne, graferne m.m.
- Støt dit barn i at gætte på betydningen af ukendte ord ud fra den sammenhæng, de står i. Men opfordre også dit barn til at slå ord op i en fremmedordbog - gerne en elektronisk.

At læse for at lære - på trods af store læsevanskeligheder

Hvis dit barn læser meget langsomt og usikkert, kan det være svært at læse en tekst med god forståelse.

Læsevanskeligheder må aldrig blive en hindring for at tilegne sig viden!

Hvis dit barn har vanskeligheder med at læse aldersvarende tekster selv, findes der andre muligheder for at tilegne sig viden i skolens fag.

Det kan ske på flere måder, bl.a.:

- Dit barn kan evt. få digitale undervisningsmaterialer.
- Dit barn kan lyttelæse teksten med et oplæsningsprogram som CD-ord eller Into Words
- Du kan læse lektien op for dit barn og tale om den.

TIP

Hvis dit barn har svært ved at læse, kan dit barn lyttelæse. At lyttelæse betyder, at man lytter til en oplæsning af teksten, dvs. at man "læser med ørerne" i stedet for "med øjnene". At lyttelæse er lige så godt som at læse med øjnene, når det gælder om at læse for at tilegne sig viden. På denne måde kan elever med læsevanskeligheder alligevel læse sig til viden og følge godt med i skolen.

Læsebånd på Østerhåbskolen

På Østerhåbskolen læser eleverne som udgangspunkt ikke frilæsningsbøger. I stedet arbejdes der med forskellige læsestrategier i fagene i form af før-, under- og efterlæsning.

Børn som læser både i skolen og i fritiden bliver ofte gode læsere.

Skolen forventer, at der læses mindst 20 min. hjemme hver dag.

Digitale materialer

På skolen arbejder vi med digitale materialer til at understøtte barnet læseudvikling. Disse materialer kan I også arbejde med derhjemme. Jeres barn skal blot anvende sin egen uni-login kode.

www.superbog.dk

www.tjektasken.nu

Apps

Der er masser af sjove og lærerige apps til at støtte dit barns læse- og staveudvikling.

På disse to hjemmesider kan du holde dig orienteret om de bedste læringsapps til dit barn:

[Mors apps i skolen](#)

[Skoleapps](#)

Følgende apps kan være anvendelige for elever i skrive- og læsevanskeligheder:

- Prizmo (skanne tekst og få læst den op)
- DragonDictation (indtale en tekst)
- IntoWords (både dansk og engelsk skrivestøtte med ordforslag og oplæsning)
- GoodReader (giver mulighed for at skrive og tilføje noter til alle filtyper)
- Pages (til tekstskriving)
- Keynote (til at lave flotte præsentationer)
- Evernote (til at skrive/indtale noter, gemme tekster; kan bruges til pc, ipad og iphone og synkroniseres mellem enhederne)
- BookCreator (motiverende til skrivning af fx historier og faglige tekster; teksten kan indtales, og der kan tilføjes billeder og lyd)

Skoleapps

Har I brug for yderligere inspiration kan I henvende jer til jeres barns dansklærer, en af skolens læsevejledere eller læringscenteret/biblioteket.

God fornøjelse med læsningen!

